

1. I. MAGYAR KÖNYVTÁR
Hirtelenségytári
Könyvtár
1919. 19. 1336 sz.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 16 korona, félre 8 korona, negyedévre 4 korona.
Egyes szám ára darabonként 30 fillér.

Felolós szerkesztő és kiadó:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czellődmölkön, ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzüilletékek.

Kölcsönösen

épisük fel a nagy utat, amelyen társadalomilag haladnunk kell. Ne tegyünk kivételt sem a szociáldemokrata, sem a keresztény szocializmus között. A szociáldemokrata párt épen olyan tiszteljenben áll előttünk, mint a keresztény-szociálista, vagy a Károlyi-pártiak. A Kemenesalja mindig arra törekedett, hogy mindenkinek és mindenki számára teret nyisson. A Kemenesalja sohasem fog elzárkózni egyik párt elől sem. Épen ezért független lap a Kemenesalja. Itt Czellődmölkön is, de meg aztán máshol is az emberek száza, ezrei nem egyformák és mindenkinek szája ize szerint írni nem lehet. De különösen a demokratikus kormányunk örülünk és épen a közrend és illendőség határait sohasem lépjük át.

Bármikor rendelkezésére állunk a demokráta pártnak, sőt mindenkori is tiszteletben tartottuk a párt iglencióit. De viszont — eleget tettünk minden más párt kívánalmainak is, mert célunk a — teljes független irány volt — és lesz, amelyben mindenkinek egyformán szolgálunk. Most ezekben a forrongó napokban igen nehéz egy lapnak a szellemi értékét mérlegelni.

A pártok igazi értéke mindig csak akkor tűnik fel, ha volt egy lap, melyben nézeteiket nyilvánították, meggyőződésüket, tudásukat szellemi felfogásuk teljes keretében közzetették. Azért tehát ne a lap szerkesztősége szolgáljon okul a tartalomnak, mert lapunk előtt egyformán kedves minden polgára e hazának!

Bennünket minden érdekel és mindenkinek örömmel szolgálunk. A Kemenesalja mindenkié. Ezután is törekedünk, hogy senkit meg ne sértsünk és hogy minden pártot egyformán szolgáljunk.

Széljegyzetek.

Mintha csak újabb Babel volna, olyan nagy most — nem a nyelvzavar, hanem a fogalomzavar.

Egy alföldi parasztnak Budapest utcáján erősen magyarázta egy szociálista, hogy milyen jó volt a forradalom, mennyivel jobb ez az állapot, mint az előbbi. A falusi ember csak halgatja, végül is csodálkozva néz rá és azt mondja magában: Ez az ur alighanem bolond. És otthagya.

A régi rend letűnt, a régi rendet ledöntötték. Pardon, talán nem is a régi kellene hangsúlyozni, hanem inkább a rendet. Mert hogy rend nincs, az az egy biztos.

A Borszem Jankót alig lehet ellenforradalommal vádolni. A népkormány finansziális politikáját jobban alig jellemzi valami, mint a következő adoma. Kérdezi János gazda a szomszédjától: Te, mi lesz ezzel a sok félfedelű bankóval? — Hát tudod, akinek a végén a legtöbb marad a markában, az lesz a durák.

Milyen is ez a fogalom zavar. Azt hiszik a boldogok, akik most hirtelen avanzáltak a fizetésrendezésnél, hogy a legnagyobb jóbán részesültek, ami csak létezik. Arra nem gondolnak, hogy olyan pénzsorás mellett a pénz értéke folyton csökken és a végén is az lesz a durák, akinek legtöbb marad a kezében. Talán inkább a megélhetést kellene olcsóbbá tenni. Leszorítani az árakat az egész vonalon. Igaz, hogy ez nehezebb, mint a félfedelű bankó nyomtatása.

Egy kicsit már kezd derengeni, miért is volt sok helyen olyan szimpatikus a »közféltársaság«. No meg a »szabadság« is.

Egy, alföldi faluban a kétszázholdas gazda a szabadság kitörésekor elszerezte a szomszédjának a gazdasági felszerelését. Három nap múlva baj van, megjelennek a nemzetőrök, felelősségre vonják a gazdát. Kétszáz holdja van, mégis lop? Mit tudtam én, hogy csak három napig tart ez a köztársaság!

A forradalmi sajtónak egy elsőrangú exponense, a Virradat, kemény vezércikkben figyelmezteti a kormányt, hogy a népben a köztársaság kiütésére az a meggyőződés kapott lábra: »Nincs király, nincs törvény«.

Végre a Virradat is rájön arra a régi igazságra: »Ki mint vet, úgy arat.« Ha ugyan erre a verésre lesz valami aratni való.

Csizmadia, a híres agrárszociálista, most államtitkár elvtárs (van-e még a híresek között olyan, aki most nem államtitkár, vagy legalább is kormánybiztos) panaszkodik, hogy elkergették a királyt és most mindenki kiskirály akar lenni. Ugy látszik, a királyságnak a legnagyobb hibája mégis csak az, hogy egy is elég belőle.

Most pedig térjünk át a szerkesztésre. Budapesti szervezkedésre hívták

össze azokat, akiket annak idején a Tárnai János kuriai tanácselnök vezetésével működő büntető tanács ítél el. Az Aesopus-féle állatmesékben egy ujjat kellene elhelyezni: hogy a nyulak fegyvert kérnek a vadászokkal szemben való védekezésre. Hogy is fog festeni majd, ha az összes bakancs csalogó, posztó csalogó, árdragitók, marhaszók, hadiszállítók, cukorbárok, töltyény és municióbárok mind szervezkednek és testületileg belépnek az országos szociáldemokrata vagy radikális pártba. Érdekeik védelmére. Vagy talán már ott is vannak? Egyes kormánypárti lapok, köztük Az Újság igen erősen védelmezik a nagytöket. A Pesti Naplónak lehet nehez: küzdeni a nagytöke ellen és mégis elviselni azt, hogy főszerkesztő: Halvány Lajos — utánna kellene tenni: cukorbárok és a Nemzeti... intézőbizottságának tagja.

Tehát szervezkedni kell. Valahol a föld hátán megalakult a »polgári szociáldemokrata párt«.

Mit is mond a szociáldemokrata fővezér Bebel? »Mi szociáldemokraták halálos ellenségei vagyunk a polgári társadalomnak«. Szórol szóra így. Már most »polgári szociáldemokrata párt!« Talán így is lehetne Bebel mondása után nevezni: »halálos ellenségek párja«. Vagy: tűz-víz egyesítő párt. Vagy: vadász-nyul párt. Mégis csak érdekes, hogy a polgárság siet halálos ellenségeinek karjai közé.

Most veszem észre, hogy Bebel neve hasonlít Babelhoz. Talán innét a fogalomzavar.

Már most tisztázunk néhány fogalmat: »a hazának mindenki polgára, a munkás is, a munkaadó is.« Ebben az értelemben polgár—állampolgár, vagyis az államnak tagja, állami jogokkal és köteleességekkel.

Bebel nem erre a fogalomra gondol. Hogy is gondolna hazára, mikor nemzetközi.

A szociálista terminológiában polgár az, aki saját vagyonán, saját tőkéjével dolgozik, nem bérért, hanem saját vagyonának gyarapítására, saját jólétének megalapozására. Polgár tehát ebben a jelentésben a gazda. ha kisgazda is, (mert vagyona van) a háztulajdonos, a magánzó, az iparos (a kisiparos is), kereskedő stb. Polgár lesz a munkásból is, ha munkájával annyit keres, hogy önálló vagyont tud alkotni, házat venni stb. A polgárral szemben

van bérmunkás, a cseléd, a napszámos, a gyári, ipari stb. munkás.

A bérmunkásban is, ha józan esze van, megvan az a törekvés, hogy polgárrá váljék: szocialista értelemben. Mert ha csak folyton el nem költi a keresetét, hétről-hétre, takarékossgal félérakhat belőle. Így lassankint maga is szerezhet tőkét, vagyonot. Pláne a mai munkabérek mellett.

Mit jelent ez a szó: **szocialista**? Az idegen szavaknak az a tulajdonságuk, mint a bundának: kifordítom-befordítom. Szocialista — társadalmista. A szó tehát maga nagyon keveset mond. Azért kell megkérdézni magukat a szocialistákat, mit értenek ezen a szón. Persze, minden szocialista sem tudja, csak az öntudatosak.

A szocialistáknak tehát valami ügyük van a társadalommal. Még pedig hogy ne kelljen sokáig nyargalni a szón: ők társadalmivá, közössé akarják tenni a tőkét és a vagyonot, földet stb. (hogy a házal hogy leszik közössé, azt nem tudom — egyik nap egyike, másik nap a másiké?) Ezt körülbelül így képzeli el a falu-nátrá nem tesz egyeseknek felosztva, hanem közös lesz; a lakók mind dolgoznak rajta és végül mindenki megkapja, ami neki a megélhetésre kell. Akkor tehát senki sem lesz gazda, hanem mindenki cselédje a saját falujának. **Mert törvényszerű, hogy senki a munka után, mert aki az időt elpápassza, az is annyit kap, mint aki becsülettel dolgozik, keresni többet senki sem tud, azt majd szétosztják, nehogy valamiképp megint magánvagyon legyen. Mindenki csak a köznek dolgozik.**

Ez lesz majd a boldog falu. Most jön a gyár. Ez még boldogabb lesz. Gyártulajdonos lesz a munkásság. Ők a részvényesek. Ami bevétel, azt mind felosztják megfelelően. (Valami tartalékatap is lesz persze.) Amíg a gyár prosperál, addig jó lesz a munkásoknak is; ha azonban megbukik, csődöt mond — akkor csődöt mond az egész munkásság, sőt a szocialista bölcsesség is. Ha csak a többi munkásság nem siet a segítségükre. Hogy aztán a munkás mit csinál a pénzével, mind elkölte-e, vagy megis takarít valamit, azt nehéz kitalálni. Magánvagyon nem lehet szerezni, mert akkor megint elülről kell kezdeni az osztokodást.

Ugyanezt tessék elképzelni a kereskedelemre, iparra is. Szegény Madách: De jól meglátta az ember tragédiáját a falanszter-szocialista rendszerben:

Ez lesz majd a szocialista boldogság. Milyen boldog is most Oroszország, pedig a bolsevik szocializmus még mindig nem valósult meg ott egészen. Vagy talán ezéért nem boldog még?

Ne tévesszen meg senkit a szókülönbség. A Népszava vezércikkben kifejezte, hogy a szocialistákat a bolsevikiektől csak a módszer, a taktika, nem pedig a cél különbözteti meg. Ők egy kicsit lassabban haladnak, mert lassan jár, tovább érsz, végül is a bol-

Aztán meg a szocialista uralomtól boldog ez az ország is: Ki nem érzi most magát boldognak? Az mind sötét ellenforradalmár.

Szende Pál pénzügyminiszter rendelkezlet adott ki, hogy a dohánygyárakban a béke megővására a kisebbség tartozik csatlakozni a többséghez.

A szocialista uralom boldogsága ez is. A dohánygyárakba szervezve voltak a szociáldemokraták és a keresztény-szocialisták. Az előbbiek úgy magyarázták a szabadságot, hogy ütötték-verték üldözték a keresztény-szocialistákat. Így aztán az utóbbiak kisebbségbe jutottak sok helyen. Most Szende Pál elakarja a keresztény munkásokat bocsátani, ha nem csatlakoznak a vörösekhez. Hát ez a szabadság!

Szombathelyen — a Lingauer-esetre mindenki emlékszik — legutóbb a népszövetségi gyűlést negyven szocialista szétkergette. Ez a gyűlekezési szabadság! A Népszava karácsonyi számában ilyeneket ír: Krisztust megvették a gazdagok és becapták a szegényeket. Ne imádkozunk, hanem dolgozzunk. A hitoktatás szétzhuzásra, gyűlöletre nevel. Azért kivele az iskolából.

Ez pedig: a vallás magánügy! Jövő héten folytatás Mára elég ebből a bábeli fogalomzavarból.

Dr. Kúhár Flóris.

Ezen cikkben foglalt sorokért a szerző vállalta a felelősséget. Lapunk minden cikket leközöl és ezáltal mi nem az egyoldalúságot tűzük ki célul, hanem igenis a társadalmi szellemi értékének kibővítését irányítjuk, amelyben leközölünk szívesen bármily cikket is — legyen az szociáldemokrata, vagy Károlyi-párti szellemű. A Kemenesalja minden pártnak rendelkezésére áll.

Beborult a . . .

Beborult az ég felettünk,

Havas eső esik lassan.

Magyarország négy tájáról,

Panaszhangok jönnek gyakran.

Honfíbuló szívünk tele,

Szép hazánkat úgy siratjuk,

Reményesünk odavezett.

Isten, segít-e? Nem tudjuk.

Isten! Miért nem adsz nekem oly

Büvös erőt karjaimba?

Hogy az egész mindenséget:

Rázta döntésem holomba.

Miért nem adsz oly ékes ösztönst?

Minden szívnek megmondanám:

Ébredj magyar! Hi! a haza!

Jön a szlovák és a román

Eltöröm a . . .

Mellyel véremet faragom,

Hazám! Szemem könybe lábadt

Midőn legszívesbet álmodám,

Hazámról végső dalom ez,

Mely nekem is hatyu-dalom,

Eltűnt a mi szép világunk,

Most már jöhet a . . .

Válasz

Dr. Kúhár Flóris megjegyzésére

Örömmel olvastam a Kemenesalja 52 ik számában dr. Kúhár cikkirő megjegyzéseit a választási tervezetemre, mert ezzel módot és anyagot adott, hogy nézeteimet a tervezetrel illetőleg mélyebb értelemben is kifejtsem és annak esetleges téves magyarázásával szemben — mindenki meggyőződését tisztelettel tartva — saját felfogásom jóindulatú célját megvilágítsam.

Mindenek előtt le kell szögeznem azt, hogy társadalmi-osztály szerény véleményem szerint csak kettő volt: a könnyen élők és a nehezen élők. A könnyen élők voltak azok, akik minden kulóösebb szellemi és testi megerőltetés, vagyis munka nélkül is, birtokában voltak a kényelmes és bő megélhetésnek, a nehezen élők pedig azok, akik akár szellemi, akár testi munkával csak igen nehezen — sőt egyáltalán nem tudták az emberies megélhetést maguknak és családjuknak biztosítani; jöllehet minden embernek joga van olyan élethez, amilyent az ő szellemi vagy testi munkássága révén okvetlen megkívánhat.

A könnyen élők osztálya lassanként meg fog szűnni és mindnyójan küzdő-dolgozó munkasai leszünk az országnak, a foglalkozási ágak tehát nem képezhetnek osztályokat, mert a létjogosultsággal bíró foglalkozási ágak egymásra vannak utalva, egyik a másiká nélkül nem élhet s bizonyára nem fog történi egyik a másikának a megélhetése elűné, amivel az önmaga megélhetését is veszélybe dönti. Miért tenné tönkre a gyári munkás a gyárost, a cseléd a gazdát, aki neki tisztességes, embereséges megélhetést nyújt? Ha a munkás önkreteszi a munkaadót, vagyis ha nincs munkaadó, miből él a munkás? Tehát miért kell attól félni, hogy a munkás képviselő, egy asztalhoz üné a munkaadó képviselővel, a szellemi munkás a testi munkással?

Miert kell abban osztályharc rémlet látni, ha az országgyűlésben együtt látnánk a különböző foglalkozási ágak képviselőit? Hisz azok az ország képét tükrözik csak vissza, mert akiből áll az ország, azok arányosan képviselve együtt lennének és amint az életben az egyik a másikának a megélhetéséért békésen dolgozik — kiki a foglalkozásában, úgy ott az országgyűlésben sem osztályharcot, hanem békés együttműködést fejtenének ki. Akinek van létjogosultsága — mert dolgozik — annak nincs mitől félni.

Bár első pillanatra a testületekben, szervezetekben való tömörülés olyan elkülönülés féle érzetet kelti egyes emberekben, mégis erre épen azért van szükség, hogy a komoly munkában komolyabban egyesülni tudjanak. Csak vegyünk példának egy kis mezőváros képviselőtestületének az összetételét. Ugy-e bár ott rendszerint látnok minden foglalkozási ágból valakit, látnok ott földirtokost, kereskedőt, cipészt, asztalost, tanítót, korcsmáros, orvost, gyógyszerészt, papot és jegyzőt, hát ott talán osztályharc van? Nem — sőt talán ellenkezőleg — mert a szellemi tudás a testi munkás gyakorlati éleltapasztalataival bővülve mindig megtalálja a helyes irányt.

Vagy nézzünk egy kis községet, ahol a képviselőtestületbe tanító-pap-jegyző, esetleg egy iparoson kívül a többi kisgazda, talán osztályharc van? Koránt sem, mert a kellőképp felvilágosított, nevelt, józan gondolkodású kisgazda tudja igen jól, hogy a jegyző, tanító, pap és iparos nélkül békességes, célravezető, emberies életet nem élhet. A cipészre, szabóra, ép úgy szüksége van a népeknek, mint az igazságterő bíróra, gyermekeket nevelő tanítóra, papra és ügyes-bajos dolgait végző jegyzőre, ügyvédre, betegségében gyógyító orvosra stb.

De hogy mennyire megférhet egymással a testi és szellemi munkás, példának vehetjük a gyári munkások bizalmi férfiak a gyárvezetőség között való egyezkedéseit, amelyek rendszerint békés megoldást hoznak létre, pedig ugye bár a testi munkás egy-asztalossal ül a szellemi munkással.

Ne félünk a testi munkásoktól, van azoknak szellemi tudásuk is, ha azt nem is könyvekből, hanem a nehéz életből merítették is.

Miért volna az osztályparlament, ha az országgyűlésben — az ország hű-képt tüköröző többség — vagyis a mezőgazdasági és ipari munkás és kisbirtokosok volna a többségben és így az uralmon? Hát eddig kik voltak többségben? Ugy-e bár a könnyen élők, akik zsebkendővel szavaztak.

Legyenek többségben most már az élet emberei, a dolgozók, vagyis a szellemi és testi munkások.

Szerintem csak kellő nevelés, a nép művelése szükséges, akkor meg lesz az összhang a szellemi és testi munkás között, hisz ez utóbbihoz is kell az ügyességén kívül tudás és műveltség is. Fel kell emelni a testi munkásokat a szellemi tudás fokára is, ehhez csak jó népevelési törvények kelljenek.

Kiknek a szolgálatában állanak a szellemi munkások és kik fizetik, illetve adnak jövedelmet a megélhetéshez a szellemi munkásoknak? Ugy-e bár a többi munkások, akiknek többsége az ország, tehát mert akarja az a többség osztályuralmat gyakorolni azok felett, akiknek ő ad életet és akikről viszont ő is él. Ennélfogva nem képezhet külön osztályokat a szellemi vagy testi munkás, mert — mint mondtam — egymásra vannak utalva és egymás kiegészítője.

De etikai alapot is véve, a szellemi munkások legnagyobb része testi munkások családjából nőtt ki. Tudok iparost, gyári munkást, vasúti munkást, akiknek a gyermekei ügyvédek, orvosok, mérnökök lettek, tehát családi kapcsolatok is összekötik a szellemi munkást a testi munkással.

Az élet megtanított bennünket arra, hogy érdekeinket szervezetben, egyesületben tömöríteni jobban ki tudjuk fejezni és ha kell megvédeni. Miért képezzék az vezetélyt, ha azoknak a szervezeteknek képviselői az országgyűlésben helyet kapnának?

Ennélfogva célszerű és szükséges, hogy szervezetekben tömörüljenek az egyes megélhetési, vagyis foglalkozási ágak, hogy jobban ki tudhassák a maguk köréből választani azokat a szakvivőket, akik alkalmasak arra, hogy a törvényhozó testületben, vagyis az ország összes lakosságának érdekeit szolgáló szervezetekben tömörülhessenek, dacára, hogy különböző foglalkozást képviselnek, de egy közös cél szolgálatában állanak, hogy t. i. egy olyan államilakulatot akarnak fenntartani, amelyben boldogulását minden dolgozó szellemi és testi munkás a saját érdekének, vagyis munkásságának megfelelően megtalálhassa.

Ha az országgyűlésben minden foglalkozási-ág a számarányuknak megfelelően képviselve van, az felel meg szerintem a testvériség, egyenlőség és szabadság szent elveinek, mert egyformán jogot ad minden foglalkozási ágnak; hogy képviseltesse magát, de a többség jogát nem engedi meghamisítani, mert a választási mód azt eleve kizárta s így természetesen, hogy azok lennének ott többségben, akik az ország lakosságának a többségét alkotják, az pedig a legbiztosabb eredmény. Ugy hozza magával az igazság, hogy akik ezental a legtöbb munkát és terhet viselik, azok intezék az ország sorsát, nem zárva ki a kisebbségben levőket, akiket munkájukért ugyis ők tartanak el, de akik nélkül munkálkodni ők sem tudnak s nélkülük nem élhetnek.

Mikor azt mondtam, hogy pártokra nincs szükség, az alatt politikai pártokat értek, mert erre valóban nincs már szükség, mert pártoskodásból nem lehet megélni s Magyarországot mindig a pártoskodás döntötte a bajba.

Hát mivel és kikkel szemben akarnak pártoskodni? Eddig volt az osztrákkal vagy az uralkodókkal szemben pártoskodás, de most már annyira függetlenek vagyunk, hogy senki sincs, akivel lehetne pártoskodni, mert teljesen magunkra vagyunk hagyva és ketreche-

vagyunk zárva, tehát össze kell fűrnünk, hogy teljesen el ne pusztuljunk.

Most már Magyarországon két párt lehet csak, a dolgozóké és a dolgozatlanoké, de mert ez utóbbi mint párt nem állhat erkölcsi alapon, tehát ez nem is létezhet, így csak egy pártnak van létjogosultsága, a dolgozó munkásé, amelyben befoglaltatik minden létjogosultsággal bíró foglalkozási ág, legyen az szellemi, vagy testi foglalkozás.

Az országgyűlésben tehát már nem lehetnek pártok, de a munkának mindenesetre pert szerint kell haladnia, vagyis annak nem politikai, hanem erkölcsi irányt kell szabni s így ezental csak irányról beszélhetünk, t. i. hogy milyen irányu munkával tudják az ország lakosságát a megelegetett, boldogabb életre vezetni.

Ez már nem lehet pártotévez, hanem csak egyszerűsége, erkölcsön és hűlen alapuló világnézet, amely az országgyűlésben a többség által érvényesülni fog.

Enn abban a meggyőződésben vagyok, hogy a választási tervezetemben többségre jutó foglalkozási ágak képviselőitől nem kell felténnük a helyes irányt, mert a szívük, lelkük, családi nevelésük, józan életük diktálni fogják azt.

És egy másik körülmény is szükségte lenné teszi a pártoskodást meg a világnézet, vagyis az irányelv körül is, mert hisz a titkos szavazási mód mellett mindenki oda szavaz, ahová az eszé, szíve húzza, nem pedig ahová terelik, mint annak előtte.

Nem mondom azt, hogy az irányelveket egyesek akár népgyűlésben, akár lapokban ne adják közre, erre igenis a szavazók felvilágosítása, oktatása, nevelése végett szükség van, de nincs szükség arra, hogy e miatt egyesek akár igazgatással, akár terrorral dolgozzanak, vagyis hogy-e felett gyűlölködjenek és veszekedjenek, mert ha egyszer titkos a szavazás, nem kényszeríthetünk senkit, hogy milyen irányra szavazzon, az az ő lelkiismereti és magán ügye, amely csak eredményben összpontosulni közzülge.

A szervezetben, testületben való szavazási mód alap gondolata tisztán az, hogy a képviselőház az ország hű tükörét mutassa és hogy azok képviselnie az ország akaratát és a világnézetét, akik az országban tényleg többségben vannak.

Mikor a tervezetet közreadtam, nem volt céloom, hogy azzal akár valami pártnak, akár valamely világnézetnek álljak szolgálatában, ellenkezőleg, abban semmiféle párt vagy irányelv direkt kifejezve nincs, de úgy gondolom, hogy ilyen jó módja volna annak a megállapítására, hat milyen irány képviselője van többségben az országban.

Dr. Kúhar ur a cikkében kijelenti, hogy a tervezet nem demokratikus, épen nem szociáldemokratikus, igen helyesen, mert minden irányzat bátran magának tekinthet és ha ez valóra válna, csak arra volna alkalmas, hogy az ország lakossága milyen, nem pedig, hogy a tervezet milyen.

Ezen válaszom ugyancsak nem akar polemia lenni, mert elvem — mindenki meggyőződését tisztelni — de szükségesnek tartottam a felfizetés tisztázása végett leközölni.

Andalits Lajos.

Felhő Klári története.

»Az ígért szép szó«, azt állított em is. Igaz a közmondás, akármilyen vén is. Ahogy megígertem egy boldonas lázba, Elemment a celli komédiájába. Alighogy lézengettük »egynéhányan« benne, Akácsak a »Gergő csárdájában« lenne. S mivel jó viz van a Dombóknak kutjába. Hogy mindenki jól látam, nem esküszöm rája. Hogy kor szerint kezdem, enkit ne agasszon. Ugy-e legőregebb Abáné nagyasszony? Bár eddig két-három határban már jártam, Ilyen szép« vénasszonyt biz. Isten nem látam.

Nem csoda, hogy Istók, mikor a baj érte »Anyámasszonyt« tüstént feleségül kérte. A sügő kihagyta — úgy tartotta kedve, Spórolt a hangjával, mert be volt rokodva. »Minekutan« nagyon hős a Tenger sógor »Annakutan« kar hogy árt neki a jó bor. Nem hiszem el róla, hogy amugy megtenné S Rokkánét józannal feleségül venné. Jaj, ha a lekem »a nyelvet megtalálja« Sógor a magáét aligha használja.

Szegény Klárikának, hogy a könnye pergett, Mögöttem őt-hat is hangosan kezergett: Hogy »mikor halodik ki a esillag az égen«? A gonosz Eerkő, haza akkor megyen. Pedig nincs ok rája — Hagyják őket békén. Nem lesz »két csapos az Iharos környékén«. En úgy látam, később jó barátok voltak S éjjel felé eszárdást már együtt táncoltak. Szegény Aba András, bár jó szelid ember, S fürelme vegtelen, mint a Vörös tenger. Mégis mikor látta sira fakadt rája: S a Klárika felé imigyen sóhajtja:

»No varj te hűtelen, csalfa primadonna« Te sem jászol többet az én darabomba. Mindig azt hallottam, hogy a kis lány hamis Férhez akar menni a kis Katka is. Az éppel milyen jól megy ő neki a dolga, Eggyel több szereti, mint ahogy gondolja. De hát sajnos ő a Bálintot szereti. Az esküvőjére mit vegyek majd neki, »Izé«, hát »mazsolát«, egyszerre két zsákkal, Csak addig béküljön ki a franciákkal. Illő hogy a dalom az új párt is érje.

Ez a Violáné s a leendő férje Rég ismerik egymást nemcsak épen mostan, Ott szolgált a Pista rég az »Iharóban«. Ha boldogok lesznek biz én nem haragszom, Fialat is, szép is még a kicsi asszony. Egyedül maradtak Csik Vendel a nemes, A lelkialya és Benca a mindenes. Mindhárom jól beszél, van neki értelme, Pláne az elsőnél, »több« is, mint elkolne.

Hát a Gergő öcsénk? Bárki mit szól hozzá, A krumpit ügyesen felére hámozza. Hogy egészen teljes legyen é kis lista: Jól jászol a Gyuri a nagy szocilista. Mikor a függönyön minden eltakartak Akadtak, akik most táncolni »akartak«. Nem nagyon sikerült, bár hely az volt »bőven« S volt elég por is fenn a levegőben. A jó-celli porral én, a kába, dőre Teleszvitam tudóm az új esztendőre. Vége lett a táncnak, még akkor sötét volt, Ép amikor künn a »Marci« kukorékvolt. S mivel az a kis lány nem akart megvárni, »Nem-jó minden este a színházba járni«.

Cyrané.

H I R E K

Hivatali átadás. A czeldömölki járás főszolgabírája dukai Takách Márton nyugalmoban vonult és eslejen adta át hivatalát Somogyi Aladár főszolgabírónak. Szívesen vesszük mindezt tudomásul és határozottan hiszünk, hogy Somogyi Aladár főszolgabíró minden körülmények között — hivatalának fontos tudatában ezután is mindnyájunkra marad.

A ma délutáni konferencia beszéd tárgya (d. u. 3 óra) az apátság templomban) Krisztus istenfia Öntudata.

A Népszövetség d. u. 4 óra) a r. k. fuiskolában gyűlést tart, melyen részt a szövetkezeti (Hangya) teendőkről lesz szó. A részvényesek érdeklődését ezután is kerjük a gyűlés iránt.

Népgyűlés. A Czeldömölkötől megalakult szociáldemokrata párt ma, vasárnap délelőtt 9 óra) a Korona-szalonda nagyteremben népgyűlést tart a következő programmal: 1. A szociáldemokrata párt közönséges megszervezésé. 2. Felvilágosítás a szociáldemokrata programjáról. A gyűlés szociáldemokrata párt kiküldött lesznek.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Leitner Imre adóhivatali pénztárnokot a VII. osztály adóhivatali főpénztárnokká. Agárdy Lajos adóosztályt pedig adóhivatali főössztétő nevezte ki.

Szállásnyer esete. A Koronában. Késy János kedveltes estélye, igazán szépen sikerült. Zsufoláig megtelt a terem kedves közönséggel. Nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is teljesen sikerült. Sok tapasztaltak az ügyes és kedves műkedvelők Késyvel együtt. Könyghaim A., Raich Nanci, Kovacs Lenke, Késv. Schmedák, Dobos, Kanka, Forgács Miklós, Vajay Sándor és Könyghaim kifogástalanok voltak és sok tapasztaltak. A közönség jól mulatott.

Dr. Fehér Marcel pápai fogorvos négy évi barotéri szolgálat után visszakerült és rendelőjét Pápa, Szechenyi-tér 4. szám alatt újból megkezdte.

Köszgyűlés. A Marsalvölgyi Vizitáruvat f. hó 15-én délelőtt 9 órakor a társulati székhez tanácskozásban választmányi... az kövölög 10 órakor rendez köszgyűlést tart. melyre a választmány tagjai, illetve a szászatra jogosult ártérbírtokosok meghívottak.

Általános. Holler Konrad bencés tanárt, aki a pápai r. k. gimnázium tanári katedráját a katonalelkész szolgálatánál cserélte fel s ki mint eszlő művész is jó hírnévnek örvend, a pannonhalmi perjel mint főpáthelyettes, Czellidömökre helyezte. Holler a háború alatt megkapta a Ferenc József-rend hadi-akadémény lovagkeresztjét, a Signum Laudist, a hadiképzemeny II. oszt. lelkézi érdemkeresztet és a Vöröskereszt II. oszt. díszjelvényét.

Műkedvelő előadás. A Falu rosszára a czellidömöki Legényegylet műkedvelő gárdája nagy előkészületeket tesz, mert új díszletekkel kerül színre a Falu rossza. A szerepek a legjobb kezekben vannak.

Halálhír. Mészáros Mihály mult vasárnap 80 éves korában hosszas betegség után elhunyt. A kedden délután vegyement temetésén sok jó ismerős kísérete utolsó útjára. Az elhunytban Csoknyay József mav. pályafelviragzó apóstát gyászolja.

Egy teljes regénykötet 1 korona. A „Legjobb könyvek” minden második héten egy-egy belföldi vagy külföldi elsőrangú író regényét hozza. A „Legjobb könyvek” minden második szombaton jelenik meg és ára a 64 oldalas kötetnek 1 korona. Kapható mindenütt.

Grúdgán vásároknak sorsrendje. Czellidömök nagyközségben 1919. évben tartandó heti és országos marhavásárok. 1. Január 9-én marhavásár kirakodás nélkül 2. Február 6-án kirakodás nélkül 3. Március 6-án kirakodással 4. Március 10-én kirakodás nélkül 5. Április 3-án kirakodás nélkül 6. Május 1-én kirakodás nélkül 7. Május 16-án kirakodással 8. Junius 5-én kirakodás nélkül 9. Julius 3-án kirakodás nélkül 10. Augusztus 7-én kirakodás nélkül 11. Szeptember 1-én kirakodással 12. Szeptember 4-én kirakodás nélkül 13. Október 2-án kirakodás nélkül 14. Október 24-én kirakodással 15. November 6-án kirakodás nélkül 16. December 4-én kirakodással. Minden esztőlörtökön hetivásár, sertés-felajtas.

Hymen. Róth Szerá Czellidömök, Bauer Lipót Wien jegyznek. (Minden külön értesítés helyett.)

As Erdekn Ujság minden szama rendkívül bő mélynyomású képsorozatával há krónikája a heti eseményeknek. Minden szám külön kis regényt, sok novellát, kabarét, irfát, verset, külön állandó rovatot és folytatásos nagy regényt közöl. Előfizetési ára negyedévre 12 korona 50 fillér. Az új előfizetők a három legutóbbi külön számot: a forradalmi, a köztársasági és, a szenzációs karácsonyi számot, melyeknek ára összesen 5 korona, teljesen díjlanlanul kapják.

A Tárogató című havonként megjelenő családi füzetre, amely Késy János szerkesztésében február hó 1-én lát napvilágot, mint szépirodalmi lapra előfizetést nyitunk. Amelyet a Dinkgreve papírüzletben lehet eszközölni. Negyed évre 3 K, Fél évre 6 K, Egész évre 12 K.

Rend Czellidömökm. Elismerés illeti Czellidömök nyugodt polgárait, amennyiben a rendfenntartásban segítségül vágnak egy a Rendőrségnek, valamint a nemzetőrségnek. A Rendőrség és nemzetőrség pontosan teljesíti szolgálatait, a közönség legnagyobb megelégedésére.

Olcsóbb hús. Czellidömökmön ismét leszalt a hús ára. Egy idő óta tapasztalható, hogy a hosszévekben szép és elég mennyiségű hús látható. A mészáros ipar igazán szépen fejlődésnek indult és oka mindennek a húsárak esése. Czellidömökmön örülhetünk, hogy van elegendő hús.

Táncmulatság. A kemenesmagasi ifjuság ma vasárnap este 6 órakor kemenesmagasiban a tejszarnok helyiségében a hadi özegek és árva javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belepődij: személyenként 3 K. családjegy 5 korona.

A negyvenéves Pestí Hirlap az évforduló alkalmából bizalommal ajánlja magát a magyar olvasóközönség figyelmébe. Negyvenéves múltja, mely alatt Magyarországhoz legheftalmasabb lapjává fejlődött, biztosíték arra, hogy mint a magyarság legnépszerűbb, legkedveltebb napilapja, továbbra is a közönség minden igényét ki fogja elégíteni. A 344 oldal terjedelmű Pestí Hirlap naptára melyet immár három évtized óta ingyen kap meg minden előfizető, ezáltal a Pestí Hirlap szerkesztőségnek és poltikájának negyvenéves történetét hozza, a lap régi és mai kiváló íróinak egy-egy dolgozatával és arcképével s mindenki ingyen megkapja, aki a lapra egyszerre negydedévre vagy hónaponként megszakítás nélkül előfizet. A Pestí Hirlap előfizetési ára negydedévre 22 korona, egy óra 7 korona 80 fillér.

A legbiztosabb vagyon mindig a szellemi tőke, a szellemi vagyon értéke nem csökken soha. Aki művelődni óhajt, akiszenczációs képeket akar látni, aki barátja az okos szórakozónak, aki híve a tudásnak és a haladásnak, fizessen elő a legjobb, legszenzációsabb magyar hetilapra a Képes Ujságra. Előfizetési ár 1/2 évre 10 korona.

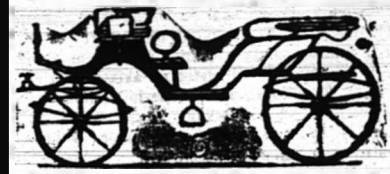
160, 120, 80 és 50. m/m széles teljesen új chrombőr gépszijak azonnal eladók.

Schrantz Elek
Állólandva.

Egy 4 lóerős villamosmotor, szallagfűrés, szertogapad, valamint egy bogárná motorosgéphoz szükséges összes szerszámok szabad korból azonnal eladók, esetleg bérbe is kiadók.

Bővebbet ösv. Csöngöl Pálné Pápai-n. 4. Czellidömökm

Edelényi Szabó László
kocsigyártó
Pápa, Vásár-utca 4. szám.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, miszerint hosszú évek óta a legjobb hírnevet örvendő, édes apám tulajdonát képező

ifj. Edelényi Szabó József
kocsigyártó üzelőt árvtotom.

azt fenti cím alatt a nagyérdemű közönség teljes megelégedésére tovább folytatom. — Készíték mindennemű új és divatos ruganyos kocsikat és gaudasági szekereket. Lovászlast, valamint javításokat gyorsan és pontosan. Ugyanott két kevács és egy kocsigyártó tanonc felvétetik.

70 hektó 1918. évi elsőrendű sághegyí

B O R

azonnal eladó.
Bővebb értesítés nyerhetők kiadóhivatalunkban.

Felhivás.

A Kemenesaljai Összegyűző Hitelbiztosítokozat Czellidömökmön f. évi november hóban nyitotta meg

VIII. (3 éves) évtársulatát. Egy üzelőreán 50 fill.

Kölcsönöket nyújt első kamattaláb mellett, bályogmentes költsésvényre, mely kölcsönök a hetibefizetésekkel törlesztendők. — Minden üzelétrész után 50 fillér beiratási díj fizetendő egyszersmindenkorra. Üzelétrészek a

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank-Részvénytársaság Czellidömökmöki székhelyiségében, az üzelő órákban jogyeshetők.

Ugyanott tűz, betörés, élet, beleset biztosítások vétetnek fel és osztályorsajgyek adatként el.